

Talousarvio vuodelle 2023 ja taloussuunnitelma vuosille 2024-2026

KHALL 29.11.2022 § 239

260/02.02.00/2022

Talousarviokirja vuodelle 2023 ja taloussuunnitelma vuosille 2024 – 2026 on valmistunut yhteistyötoimikunnalle lähetetyn esityslistan jälkeen. Lukuihin on tullut jonkin verran muutoksia esityslistalla olevaan tekstiin ja muutokset on huomioituna talousarviokirjassa.

Muutokset, jotka on huomioitu kirjassa ovat seuraavat:

Tuloslaskelmassa toimintakate on – 20.048.349 euroa, vuosikate 2.580.151 euroa, tilikauden tulos 357.651 euroa ja ylijäämä 443.151 euroa.

Taloussuunnitelmakaudella 2024 – 2026 on käytetty seuraavia tarkistusprosentteja: toimintakatteessa 2,5 %:n korotus, verotuloissa 2,5 %:n korotus ja valtionosuuksissa 2 %:n korotus. Lisäksi arviointimenettelyn mukaiset toimenpiteet on huomioitu ja ovat vuodelle 2023 menojen vähennyksiä 270.000 euroa ja tulojen lisäyksiä 70.000 euroa, vuodelle 2024 menojen vähennyksiä 280.000 euroa ja tulojen lisäyksiä 450.000 euroa (kiinteistöverotuloja tuulivoimaloista), vuodelle 2025 menojen vähennyksiä 220.000 euroa ja tulojen lisäyksiä 1.200.000 euroa (kiinteistöverotuloja tuulivoimaloista) sekä vuodelle 2026 menojen vähennyksiä 240.000 euroa.

Investoinnit ovat sekä talousarviovuonna että myös suunnitelmavuosina suuret. Talousarviovuoden 2023 investoinnit on esitelty alempana yhteistyötoimikunnan kokouksen esittelytekstissä. Suunnitelmavuosina investoinnit sisältävät mm. K.J. Ståhlbergin uuden koulun, liikuntasalin ja keskuskeittiön rakentamista. Koulun rakentaminen alkaa jo vuonna 2023. Jukolan päiväkodin laajennus (2 lapsiryhmää) ja monitoimitalon peruskorjaus sisältyy myös taloussuunnitelmakauden investointeihin.

Katurakentamisessa suunnitteluvuosilla on huomioitu mm. Isokatu, Kuusaantie – Roikolantie, Roikolantie – Karjakuja sekä Puistokatu/ Rantakatu. Yhteensä suunnitelmavuosien investoinnit ovat 7.805.000 euroa vuonna 2024, 8.139.000 euroa vuonna 2025 sekä 1.625.000 euroa vuonna 2026.

Vuoden 2021 taseessa on kumulatiivista alijäämää 5.172.668,05 euroa, joka sisältää kiinteistöjen tasearvojen alaskirjauksia 3.381.920 euroa ja josta on arviointimenettelyn yhteydessä Valtiovarainministeriön kanssa sovittu, että näitä alaskirjauksia ei tarvitse kattaa normaalissa neljän vuoden kattamisajassa. Vuoden 2022 talousarviossa on ylijäämää 135.129 euroa. Vuoden 2023 talousarvioesityksen ylijäämä on 443.151 euroa ja suunnitelmavuosien ylijäämät 1.306.168 euroa (2024), 2.588.382 euroa (2025) ja 2.206.985 euroa (2026). Kumulatiivinen alijäämä tulee kattaa vuoden 2025 loppuun mennessä, joten kiinteistöjen tasearvojen alaskirjaukset vähennettynä kumulatiivisesta alijäämästä, saadaan toiminnalliseksi alijäämäksi 1.790.748,05 euroa. Näin ollen toiminnallinen alijäämä saadaan katetuksi vuoden 2024 loppuun mennessä ja koko kumulatiivinen alijäämä saadaan katetuksi vuoden 2026 loppuun mennessä. Tämä edellyttää sitä, että vuoden 2022 tilinpäätös ja vuoden 2023 talousarvio ja suunnitelmavuodet eivät ole oleellisesti huonompia kuin on arvioitu. Taloussuunnittelukauden yhteenlasketut ylijäämät ovat yhteensä 6.544.686 euroa.

Talousarvio vuodelle 2023 ja taloussuunnitelma vuosille 2024 – 2026

sisältää Väliojan koulun lakkauttamisen 1.8.2023 alkaen ja Tiiton koulun lakkauttamisen 1.8.2025 alkaen. Koulujen lakkauttamisasia käsitellään myös erikseen omana asiakohdanaan Ennakkovaikutusten arviointityöryhmän raportin mukaisesti sivistyslautakunnan esityksenä.

Liitteenä vuoden 2023 talousarvio ja vuosien 2024 – 2026 taloussuunnitelma.

Valmistelija: Unto Vesamäki, p. 044 4456132

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi liitteen mukaisen talousarvion vuodelle 2023 ja taloussuunnitelman vuosille 2024 - 2026

Päätös

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti seuraavista muutoksista investointeihin: Jukolan päiväkodin laajennus, poistetaan määrärahaesitykset vuodelta 2024 (300.000 euroa) ja vuodelta 2025 (350.000 euroa); Kuusaantie-Roikolantien määrärahaesitys 250.000 euroa siirretään vuodelta 2024 vuodelle 2023; Savimäenpuhdon kehittämisen määrärahaesitykset vuodelta 2023 (60.000 euroa) ja vuodelta 2024 (30.000 euroa) siirretään molempia vuodelle eteenpäin; Pesäpallokentän/ yleisurheilukentän määrärahaesitys 20.000 euroa vuodelta 2023 siirretään vuodelle 2024; Ronkaalan uimarannan alueen kehittämisen määrärahaesitykset vuodelta 2023 (20.000 euroa) ja vuodelta 2024 (25.000 euroa) siirretään molempia vuodelle eteenpäin. Muutosten jälkeen investointien yhteissummat ovat vuodelle 2023 yhteensä 7.765.000 euroa, vuodelle 2024 yhteensä 7.050.000 euroa, vuodelle 2025 yhteensä 7.844.000 euroa ja vuodelle 2026 yhteensä 1.625.000 euroa. Em. muutosten vaikutukset huomioidaan rahoituslaskelmassa lainanotossa.

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi talousarvion vuodelle 2023 ja taloussuunnitelman vuosille 2024 - 2026 yllämainituilla muutoksilla korjattuna.

Merkittiin, että sivistysjohtaja Merja Eilola ja tekninen johtaja Jouni Laajala olivat paikalla asiantuntijoina klo 17.45 alkaen tämän asian käsittelyn aikana ja poistuivat kokouksesta ennen päätöksentekoa klo 20.10.

Merkittiin, että Ilmari Tuohineva saapui kokoukseen klo 17.50 tämän asian käsittelyn aikana.

Merkittiin, että Aleksi Välikangas saapui kokoukseen klo 17.50 tämän asian käsittelyn aikana.

Merkittiin, että Vesa Puputti poistui kokouksesta klo 20.10 tämän asian käsittelyn aikana.

Merkittiin, että kokouksessa pidettiin tauko klo 20.10 – 20.20.

YHTT 23.11.2022 § 56

Lautakunnat ovat tehneet esityksensä vuoden 2023 talousarviosta ja -suunnitelmasta vuosille 2024 – 2026.

Talousarvioesityksessä on huomioitu henkilöstökulujen kasvuna 1,6 %, muiden kulujen kasvuna 1,5 % ja tulojen tarkistuksena 1 %. Osittain toimintamenojen tarkistukset ovat talousarviossa huomattavasti suurempia kuin annettu korotusprosentti 1,5 mikä johtuu Ukrainan ja Venäjän välisestä sodasta ja siitä aiheutuvasta maailman epävakaasta taloustilanteesta mm. sähkön, polttoaineiden ja elintarvikkeiden hintojen noususta.

Talousarvioesitys poikkeaa huomattavasti aikaisemmista talousarvioista, johtuen hyvinvointialueiden toiminnan aloittamisesta 1.1.2023. Tästä suuresta muutoksesta johtuu mm. että Ppky Selänteen maksuosuus on pienentynyt aikaisemmasta n. 30 miljoonalla eurolla. Selänteen maksuosuuteen on varattu nyt vain ympäristöpalvelujen ja kirjanpidon ja palkanlaskennan palvelujen maksuosuudet eli vähän yli 1 miljoona euroa. Hyvinvointialueelle siirtyy sosiaali- ja terveystoimi kokonaisuudessaan, palo- ja pelastustoimen tehtävät, kuntouttava työtoiminta ja koulukuraattori- ja koulupsykologipalvelut. Ateria- ja puhtauspalvelujen tehtävät ja henkilöstö siirtyvät hyvinvointialueen inhouse -yhtiöön PPE Köökki Oy:öön. Ensi vuoden alusta alkaen sivistyspalvelut ostavat ateriapalvelut kouluille ja varhaiskasvatukseen ja tekniset palvelut ostavat kiinteistöjen siivouspalvelut ja laskuttavat sen sisäisessä vuokrassa muilta päävastuualueilta.

Hyvinvointialueiden aloittaminen ensi vuoden alusta aiheuttaa myös tulopuolella huomattavia muutoksia. Kuntien tuloveroprosenttia on pienennetty 12,64 prosenttiyksiköllä. Haapajärven tuloveroprosentti on siis 9,86 % vuoden 2023. Muutos aiheuttaa myös valtionosuuksien pienenemisen, koska osa kuntien saamista valtionosuuksista ohjataan ensi vuoden alusta alkaen hyvinvointialueiden rahoitukseen.

Eläkemenoperusteista eläkemaksua ei peritä enää ensi vuoden alusta alkaen ja tilalle tulee tasausmaksu. Muutos johtuu siitä, että Keva jakaa eläköitymisestä johtuvia kustannuksia kuntien ja hyvinvointialueiden kesken. Tasausmaksu on laskennallinen maksu ja hyvinvointialueet maksavat siitä suuremman osan kuin kunnat, koska työntekijöistäkin suurempi osa siirtyy hyvinvointialueille.

Hallintopalvelujen talousarvioon sisältyy uusina toimintoina kaupungin strategian mukaisesti markkinoinnin ja viestinnän tehtävät sekä työllisyys- ja hyvinvointikoordinaattorin tehtävät. Kaupunginhenkilöstö vähenee, kun ateria- ja puhtauspalvelujen henkilöstö siirtyvät inhouse -yhtiöön ja kuntouttavan työtoiminnan henkilöstö sekä koulukuraattorit ja koulupsykologi (avoin virka) siirtyvät Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointiyhtiölle. Sivistyspalvelujen talousarvioesityksessä on uutena varhaiskasvatukseen Jukolan päiväkotiiin yksi uusi lapsiryhmä. Teknisten palvelujen esityksessä on tuloina keittiö- ym. tilojen vuokralaskutus Pohteelta ja PPE Köökki Oy:ltä.

Talousarvioesityksessä on huomioitu arviointimenettelyssä hyväksytyt toimenpiteet menojen vähennyksistä ja tulojen lisäyksistä. Toimenpiteet sisältävät mm. yhden kyläkoulun lakkauttamisen 1.8.2023 alkaen ja toisen kyläkoulun lakkauttamisen 1.8.2025 alkaen sekä muut sivistyspalvelujen menojen vähennykset ja kiinteistöveroselvityksen mukaiset lisätulot kiinteistöverossa. Näiden vaikutus talouteen on vuodelle 2023 yhteensä 340.000 euroa. Talousarvioesityksessä toimintakate on – 20.084.039 euroa.

Verotuloja talousarvioesitys sisältää yhteensä 15.785.000 euroa,

valtionosuuksia 6.530.000 euroa ja rahoitustuottoja ja kuluja nettona 313.500 euroa. Vuosikate on esityksessä 2.544.461 euroa, poistot 2.222.500 euroa, tilikauden tulos 321.961 euroa ja ylijäämä 407.461 euroa.

Investointien määrä talousarvioesityksessä on vuodelle 2023 yhteensä nettona 7.615.000 euroa. Suurimpina investointeina on terveystalouden korvaavien tilojen loppuun saattaminen 2.500.000 euroa, K.J.Ståhlbergin koulu, liikuntasali ja keskuskeittiö 3.500.000 euroa. Lisäksi myös monitoimitalon kiireelliset korjaukset 300.000 euroa. Katurakentamisessa suurimpana kohteena on Silatien/liittymän rakentaminen + kanavoinnit yhteensä 630.000 euroa, johon Ely-keskuksen avustuksen osuus on 315.000 euroa.

Lainojen lyhennykset esityksessä on 7.100.000 euroa ja uutta lainaa joudutaan ottamaan 9.200.000 euroa. Rahoituslaskelmassa rahoitusvaje on vajaa 3 miljoonaa euroa ja siitä päätetään myöhemmin katetaanko se sijoituksia tulouttamalla vai ottamalla lisää pitkäaikaista lainaa.

Oheismateriaalina tuloslaskelma ja rahoituslaskelma vuodelle 2023 sekä investointien taulukko.

Talousarviokirja ei ole vielä valmis ja se jaetaan kokouksessa.

Päätösehdotus

Toimikunta merkitsee ennakkotiedot talousarviosta vuodelle 2023 ja -suunnitelmasta vuosille 2024 - 2026 tiedoksi.

Päätös

Hyväksyttiin.